

عوامل مؤثر بر توسعه مالی در نظام بانکی ایران با تأکید بر تورم (۱۳۹۰-۱۳۴۵)

علی حسین صمدی*

مجتبی پروین**

* استادیار دانشگاه شیراز

** کارشناس ارشد اقتصاد - کارمند بانک تجارت

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده.....	۲۸۷
مقدمه	۲۸۸
۱- پیشینه تحقیق	۲۸۹
۲- ادبیات موضوع	۲۹۱
۲-۱- تعریف توسعه مالی	۲۹۱
۲-۲- تورم و توسعه مالی	۲۹۱
۲-۲-۱- تورم، دولت و نظام بانکی	۲۹۲
۲-۲-۲- تورم، پس انداز و نظام بانکی	۲۹۳
۲-۲-۳- تورم، تخصیص منابع و نظام بانکی	۲۹۴
۲-۲-۳-۱- کژگزینی	۲۹۴
۲-۲-۳-۲- کژمنشی	۲۹۵
۲-۲-۴- اثر تورم بر توسعه مالی در کوتاه مدت و دراز مدت	۲۹۵
۳- مروری بر روند شاخص های توسعه مالی	۲۹۶
۳-۱- شاخص تعمیق مالی	۲۹۶
۳-۲- شاخص کارایی توسعه مالی	۲۹۸
۴- روش تحقیق و معرفی الگو	۲۹۹
۵- تجزیه و تحلیل اطلاعات	۳۰۲
۵-۱- نتایج آزمون ریشه واحد	۳۰۲
۵-۲- نتایج تخمین الگو	۳۰۳
۵-۲-۱- نتایج تخمین الگو برای شاخص تعمیق مالی	۳۰۳
۵-۲-۲- نتایج تخمین الگو برای شاخص کارایی توسعه مالی	۳۰۶
نتیجه گیری و پیشنهادها	۳۱۰
کتابنامه	۳۱۳

فهرست جدول‌ها

صفحه	عنوان
۲۹۰	جدول شماره ۱- مطالعات تجربی مربوط به عوامل مؤثر بر توسعه مالی
۳۰۳	جدول شماره ۲- نتایج الگوی خود توضیح با وقفه‌های گسترده: شاخص تعمیق مالی ARDL(1,1,1,0,0,1,0)
۳۰۴	جدول شماره ۳- نتایج آزمون تشخیصی برای شاخص تعمیق مالی
۳۰۵	جدول شماره ۴- نتایج برآورد ضرایب درازمدت الگو با استفاده از شاخص تعمیق مالی
۳۰۷	جدول شماره ۵- نتایج الگوی خود توضیح با وقفه‌های گسترده: شاخص کارایی توسعه مالی ARDL(1,0,2,0,1,2)
۳۰۸	جدول شماره ۶- نتایج آزمون تشخیصی برای شاخص کارایی توسعه مالی
۳۰۸	جدول شماره ۷- نتایج برآورد ضرایب درازمدت الگو با استفاده از شاخص کارایی توسعه مالی

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۲۹۷	نمودار شماره ۱- روند شاخص تعمیق مالی FD_1 طی دوره ۱۳۴۵-۸۸
۲۹۹	نمودار شماره ۲- روند شاخص کارایی توسعه مالی FD_4 طی دوره ۱۳۴۵-۸۸

چکیده

دستیابی به توسعه یافتگی در شاخص‌های نظام مالی به‌خاطر نقش، اهمیت و تأثیر بر بخش واقعی اقتصاد در دهه‌های اخیر مورد توجه اقتصاددانان بوده است. به‌همین علت پاسخ به این پرسش که چه عواملی بر شاخص‌های توسعه‌ی مالی در نظام بانکی مؤثر هستند؟ زمینه اجرای پژوهش حاضر را فراهم کرده است. عوامل متعددی بر توسعه مالی در نظام بانکی اثرگذار هستند، که می‌توان آن‌ها را به دو دسته کلی عوامل اقتصادی و غیراقتصادی تقسیم‌بندی کرد. رشد اقتصادی، اندازه دولت، باز بودن تجارت، تورم و شاخص سرمایه اجتماعی از جمله متغیرهای توضیحی هستند که به‌نظر می‌رسد می‌توانند موجب تأثیر بر شاخص‌های توسعه مالی در نظام بانکی (متغیر وابسته) شوند. برای رسیدن به این هدف با به‌کارگیری داده‌های نظام بانکی و برخی متغیرهای اقتصاد کلان ایران ابتدا مانایی متغیرها با استفاده از آزمون‌های ریشه واحد بررسی شد. نتایج آزمون نشان می‌دهد، کلیه متغیرها در سطح مانا نبوده، لیکن تفاضل مرتبه اول آن‌ها مانا هستند. در ادامه یک الگوی اقتصادسنجی تدوین و آثار کوتاه‌مدت و درازمدت متغیرهای توضیحی با استفاده از الگوی پویای خود رگرسیونی با وقفه‌های توزیعی (ARDL) و سازوکار اصلاح خطا (ECM) طی دوره ۱۳۹۰-۱۳۴۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. با معرفی شاخص‌های توسعه مالی، در دو الگوی جداگانه، اثر عوامل مؤثر بر توسعه مالی در نظام بانکی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از تخمین الگو نشان می‌دهد، که تورم در کوتاه‌مدت و درازمدت اثر منفی و معناداری از نظر آماری بر شاخص‌های توسعه مالی داشته است.

واژگان کلیدی: تورم، توسعه مالی، الگوی پویای خود رگرسیونی با وقفه‌های توزیعی (ARDL)، سازوکار اصلاح

خطا (ECM)

طبقه‌بندی JEL: E31, E44, C32